

Република Македонија
Министерство за животна средина
и просторно планирање

Република Македонија
Министерство за
животна средина
и просторно

Врз основа на член 91, став 3 од Законот за животната средина („Службен весник на Република Македонија“ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15 и 192/15) изготвен е

Бул. „Гоце Делчев“ бр.18,
1000 Скопје,
Република Македонија
Тел. (02) 3251 400
Факс. (02) 3220 165
Е-пошта:
infoeko@moepp.gov.mk
Сајт: www.moepp.gov.mk

ЗАПИСНИК ЗА ОДРЖАНА ЈАВНА РАСПРАВА

ЗА

**СТУДИЈА ЗА ОЦЕНА НА ВЛИЈАНИЕТО ВРЗ ЖИВОТНАТА
СРЕДИНА ОД ИЗГРАДБА НА ПРОЕКТОТ СИСТЕМ ЗА
НАВОДНУВАЊЕ И ХИДРОЕЛЕКТРИЧНИ ЦЕНТРАЛИ ОД
ХИДРОСИСТЕМОТ „ЗЛЕТОВИЦА“**

Јавната расправа се одржа во просториите на општина Пробиштип на ден 30.11.2015 година со почеток во 14:00 часот. Истата ја отвори Зоран Бошев, раководител на одделението за оцена на влијанија врз животната средина од Управата за животна средина при Министерството за животната средина и просторно планирање. На јавната расправа присуствуваа заинтересирани граѓани, невладини организации, претставници на општината и локални медиуми (Список на учесници даден во Прилог од овој Записник).

Дневен ред:

1. Претставување на причината за одржување на јавната расправа;
2. Презентација на Студијата за оцена на влијанија врз животната средина;
3. Дискусија по однос на Студијата за ОВЖС;
4. Затворање на јавната расправа.

По воведното излагање на Зоран Бошев, збор и беше даден на г-ѓа Јулијана Никова, дипл. инженер технолог-овластен експерт за оцена на влијанијата врз животната средина, да ја презентира Студијата за ОВЖС од изградба на проектот Систем за наводнување и хидроелектрични центри од хидросистемот „Злетовица“.

Основната цел на проектот е да се подобри достапноста до вода за пиење, наводнување и искористување на нејзиниот енергетски потенцијал, односно:

Република Македонија Министерство за животна средина и просторно планирање

Република Македонија
**Министерство за
животна средина
и просторно
планирање**

Бул. "Гоце Делчев" бр.18,
1000 Скопје,
Република Македонија
Тел. (02) 3251 400
Факс. (02) 3220 165
Е-пошта:
infoeko@moepp.gov.mk
Сајт: www.moepp.gov.mk

а) Обезбедување долгорочно водоснабдување на околу 100.000 луѓе во општините Кратово, Пробиштип, Злетово, Штип, Карбинци, Свети Николе и Лозово;

б) Наводнување на околу 4.600 ha земјоделско земјиште (регион Пробиштип околу 3.500 ha и регион Кратово околу 1.100 ha) и

в) Годишно производство на електрична енергија од околу 45.5 GWh со вкупно инсталиран капацитет од околу 9.5 MW.

Во продолжение, г-дин Јосиф Каевски и г-дин Гаврило Гавриловски на кратко ги презентираа фазите 2 и 3 од проектот, односно техничките решенија за наводнување и производство на електрична енергија од 6 мали хидроелектрани во проектната област во Пробиштип и Кратово; предложените алтернативи за наводнување и избор на Алтернатива 3 како најпогодна од повеќе аспекти; резултати од компаративната анализа на површината за наводнување; технички карактеристики на системот за наводнување; резултати од финансиска и инвестициона анализа, како и придобивки од имплементација на проектот. Фазата 3 опфаќа производство на електрична енергија, со разработени три алтернативи и одбрана една, третата алтернатива (6 мали ХЕЦ, зафати со вода, доводи на вода, машински згради).

Понатаму, г-ѓа Никова даде опис на постапката за оцена на влијание на проектот врз животната средина и содржината на Студијата за оцена на влијанијата врз животната средина.

Во текот на презентацијата беше даден посебен осврт на комуникација и учество на јавноста, разгледуваните алтернативни решенија, очекуваните позитивни и негативни влијанија (од пред-конструктивна, конструктивна, оперативна и фаза по затворање/престанок со работа) врз животната средина од реализација на проектот и предвидените мерките за надминување на негативните влијанија од имплементација на проектот. Целата презентација е дадена во Прилог на овој записник.

По завршување на презентацијата беше отворена дискусија.

Зоран Бошев истакна дека студијата за оцена на влијанијата врз животната средина е достапна на веб страната на Министерството за животна средина и просторно планирање, на веб страните на општина Пробиштип и Кратово. Исто така достапна е и печатена верзија од студијата за јавен увид.

Република Македонија
Министерство за животна средина
и просторно планирање

Република Македонија
Министерство за
животна средина
и просторно
планирање

Бул. "Гоце Делчев" бр.18,
1000 Скопје,
Република Македонија
Тел. (02) 3251 400
Факс. (02) 3220 165
Е-пошта:
infoeko@moepp.gov.mk
Сајт: www.moepp.gov.mk

Г-ѓа Живка Михајлова ги даде следните забелешки со - прашање/констатција: На почетокот, би сакала да го изразам своето задоволство што се оди напред со спроведување на ваков стратешки проект важен за целиот регион. Следејќи ја студијата која е навистина обемна, убаво можат да се видат сите проценети состојби и влијанија. Во секој случај, позитивните влијанија се многу поголеми од оние негативните, кои би се појавиле при изградба и користење на ваков проект. Во насока на минимизирање на негативните влијанија, би сакала да продискутирам околу неколку прашања.

На пр. се спомнува биолошкиот минимум наведен преку одредени бројки. Би сакала овие бројки да се објаснат, бидејќи утврдениот минимум делува многу мал. Дали е потребно количината на вода (како биолошки минимум) да се зголеми?

Што се однесува до материјалите кои ќе се користат при изградба, самата студија не ги наведува позајмиштата и како ќе се управува со вишокот на материјал.

Со овој проект се предвидува изградба на 6 мали ХЕЦ, а според Стратегијата за енергетика остануваат уште 8 други мали ХЕЦ на оваа територија (од овие веќе 4 ХЕЦ се изградени). Би сакала овде да го спомнам кумулативниот ефект од сите изградени мали ХЕЦ, треба да знаеме колку km цевководи и тунали, колку пристапни патишта и колку коридори на далеководке имаме, бидејќи станува збор за голема површина и должина. Сега на лице место, на терен каде се изведуваат малите ХЕЦ, со оглед на тоа што теренот е слабо пристапен, земјиштето што е од 6,7,8 категорија-карпи, се минира, и тука дел заради нестручно работење, но и заради тоа што не може поинаку да се постапува, се соголдуваат шуми и вишокот/најголем дел од карпите оди во речните корита, што е големо нарушување на пределот и на целата животна средина. Во самите мерки на студијата, да се вметне начин на постапување/управување при минирање, да не се дозволи вишокот на материјал да оди во речните корита и да не доаѓа до нарушување на животната средина.

Со оглед дека на локацијата има далекуводи, кои мерки да се преземат за заштита на биолошката разновидност, особено птици?

Бидејќи проектот опфаќа 12 реки и бидејќи се е прва заштитна зона, како ќе се заштити квалитетот на водата особено за пиење, односно какви мерки ќе се преземат за да не се наруши квалитетот на водата за пиење?

Република Македонија Министерство за животна средина и просторно планирање

Република Македонија
Министерство за
животна средина
и просторно
планирање

Бул. "Гоце Делчев" бр.18,
1000 Скопје,
Република Македонија
Тел. (02) 3251 400
Факс. (02) 3220 165
Е-пошта:
infoeko@moepp.gov.mk
Сајт: www.moepp.gov.mk

Одговор:

Г-ѓа Менка Спировска: Во студијата е утврдена мерка во врска со одржување на биолошкиот минимум. Дополнително во разговорите со стручните лица од ХС Злетовица, до сега имаат позитивно искуство во обезбедување доволно количини вода во реките во рамките на системот Злетовица. Досега не се случило да се појави помалку вода од дозволеният биолошки минимум.

Самата студија не ги опфаќа позајмиштата со оглед на тоа што и физибилити студијата на чија основа се спроведува ОВЖС не содржи прецизни податоци за позајмишта, пристапни патишта и сл. Но затоа во предлог мерките е потенцирано дека дополнително ќе се прават планови за управување со сите овие аспекти. Во тендерската документација ќе се задолжи идниот контрактор, пред започнување со градежната фаза, да ги подготви сите овие планови (пр. План за управување со отпад, План за сообраќај, План за управување со материјали/суровини, План за управување со опасни материи и сл.). Секако од општината, идниот изведувач ќе треба со писмено барање да добие дозвола за одлагање на материјалите (пр. од исечени дрвја и сл.) на соодветна локација.

Од аспект на биолошката разновидност, делот за преносот на електричната енергија не е предмет на физибилити студијата, туку ќе биде дел од друга постапка (посебни елаборати или студии), во зависност колкава ќе биде далечината и кој тип на пренос ќе биде обезбеден (МЕПСО или ЕВН).

Во Студијата се предвидени мерки на контрола при изведување на работите и добра градежна пракса. ХС Злетовица ќе треба да вработи човек кој ќе ги контролира/надгледува градежните работи, ќе биде стручен за прашања од животната средина, а инспекциските тела на локално и национално ниво ќе треба да бидат многу поактивни, за да се избегне настанување на штети.

Г-дин Бранко Давитков-Раководител во Подрачна единица на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство, Претседател на совет - прашање: Би сакал да го поздравам отпочнувањето на реализацијата на овој проект кој е особено значаен за овој дел од државата.

Би сакал да се осврнам на два аспекти.

1. Споменатиот биолошки миним во студијата е далеку помал од потребниот минимум и не беше претходно одговорено дали истото ќе биде сменето во студијата. Исто така, водоснабдувањето за

Република Македонија
Министерство за животна средина
и просторно планирање

Република Македонија
Министерство за
животна средина
и просторно
планирање

Бул. "Гоце Делчев" бр.18,
1000 Скопје,
Република Македонија
Тел. (02) 3251 400
Факс. (02) 3220 165
Е-пошта:
infoeko@moepp.gov.mk
Сајт: www.moepp.gov.mk

населеното место Злетово (околу 700-800 семејства) не се одвива преку ХС Злетовица преку филтер станица, туку самостојно преку бунари кои се по течението на Злетовска Река. Барам конкретно да се дефинира во студијата минимумот кој ќе биде по течението на Злетовска Река.

2. Бидејќи по само оние гранки кои ќе бидат распространети во горната и долната зона, тука од аспект на оние што се културно историски знаменитости-тука се појавуваат ловни терени, земјоделски површини-како се планира во тој дел да се дефинираат конкретните работи, дали ќе има обштетување, дали ќе се водат разговори и сл.

3. И доколку се оди во најдобар ред, кога може да се очекува почеток на изградба на втората и третата фаза на проектот?

Одговор:

Г-ѓа Менка Спировска - Прашањето за обезбедување на биолошкиот минимум е анализиран во физибилити студијата и направен е симулационен модел, колку во која река треба да има проток, за да се обезбеди потребниот биолошки минимум. Но можеме и на Ваше писмено барање да дадеме одговор и ако треба ќе се додадат и дополнителни податоци и во конечната верзија на студијата.

Второто прашање беше поврзано со компензација на евентуалните штети. На основен проект се прави план за компензација на зафатени приватни површини и инфраструктура, но тој план ќе дојде малку подоцна, откако ќе го имаме основниот проект. Инаку, тие аспекти се анализирани во студијата и идентификувано е дека ќе има праведна компензација на се она што ќе се направи како штета, односно ќе се подготви план за компензација, што е барање и на самата Банка.

Директорот на ЈП истакна дека до крајот на 2016 година се очекува да се започне со некои од градежните работи.

По исцрпениот дневен ред, јавната расправа заврши во 15:30 часот.

Составен дел на овој записник е Списокот на присутни, даден во Прилог на овој записник.

Скопје 04.12.2015

Записникот го состави:

Зоран Бошев